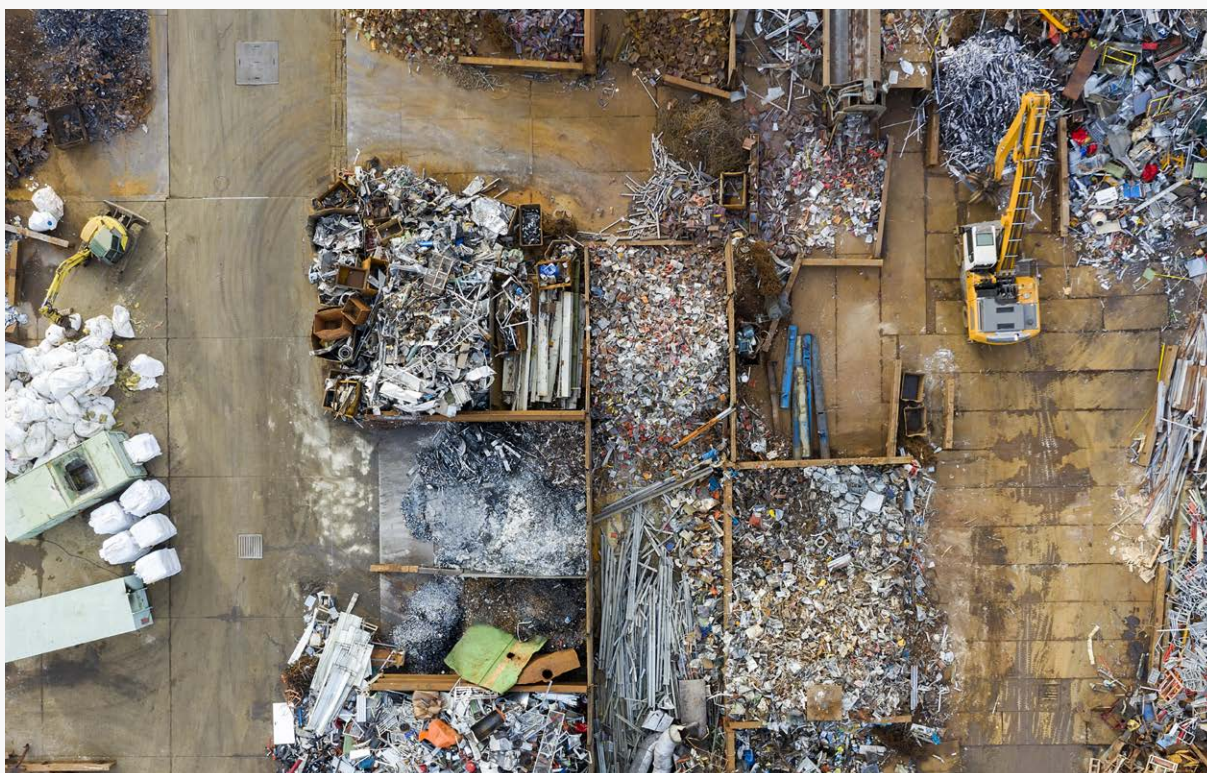

Jak nakoupit odpadové služby

Základní pohled do světa moderního,
úsporného a environmentálního
nákupu odpadových služeb

Nakládání s odpady dnes není jen provozní záležitostí, ale strategickým rozhodnutím ovlivňujícím **finanční stabilitu, ESG cíle i celkovou konkurenceschopnost firem.**

Cirkulární nákup odpadových služeb

Rostoucí ceny primárních surovin, přísnější legislativní požadavky a tlak na transparentnost vytvářejí nové výzvy pro manažery nákupu, provozu a EHS specialisty. **Efektivní řízení odpadového hospodářství se tak stává klíčovým prvkem udržitelnosti i nákladové optimalizace.**

Tato studie poskytuje praktický návod, jak strukturovaně a srozumitelně popsat odpadové služby tak, aby splňovaly ekonomické i environmentální požadavky. Cílem je ukázat, jakým způsobem si zajistit **kvalitního partnera, který dodá kompletní řešení v souladu s cirkulární ekonomikou.**

Proč je správný nákup odpadových služeb klíčový?

Podniky v současnosti čelí několika zásadním výzvám:

- **Zvyšující se náklady** – rostoucí poplatky za likvidaci odpadů a ceny materiálových vstupů znamenají nutnost hledat úspory.
- **Legislativní požadavky** – nové evropské a české předpisy kladou vyšší nároky na evidenci, trasovatelnost a reporting odpadu.
- **ESG a udržitelnost** – firmy jsou pod stále větším tlakem na snižování uhlíkové stopy a transparentní vykazování nakládání s materiály a odpady.

Tato studie proto přináší odpovědi zejména na tři klíčové otázky:

- Jak se vyhnout nevhodným smlouvám?
- Jak si vybrat správného dodavatele?
- Jak efektivně vyjednávat cenu a kvalitu služeb?

Jak tato studie pomůže?

Studie je určena především **manažerům nákupu, provozu a EHS specialistům** v průmyslových a výrobních firmách, kteří hledají efektivní modely řízení odpadu. Tato studie vám pomůže:

- **Identifikovat své potřeby**

Provést analýzu současného stavu odpadového hospodářství a určit optimální požadavky na služby.

- **Vytvořit kvalitní poptávku (RFP¹)**

Definovat kritéria výběru, zajistit si transparentní smluvní podmínky a vyhnout se zaxifovaným podmínkám smlouvy s dodavatelem.

- **Minimalizovat náklady a zvýšit efektivitu**

Implementovat principy cirkulární ekonomiky a využít data pro její optimalizaci.

- **Správně nastavit reporting**

Mít kontrolu nad tokem odpadů a získat kvalitní podklady pro řízení ESG a regulační požadavky.

Díky správně nastavenému odpadovému hospodářství mohou podniky nejen snížit své náklady, ale také se stát lídry v udržitelném nakládání s materiály.

¹ RFP (Request for proposal) neboli žádost o nabídku, je formou zpětné aukce, která požaduje obchodní nabídku od organizace, která má zájem o pořízení služby nebo produktu od potenciálních dodavatelů. Obvykle je součástí komplexního prodejního procesu a provádí se prostřednictvím nabídkového řízení.

Cirkulární ekonomika jako klíčový nástroj

Na rozdíl od tradičního přístupu k odpadu, který se zaměřuje pouze na legislativní soulad a minimalizaci administrativy, moderní firmy hledají způsoby, **jak odpad přeměnit na hodnotný zdroj**. Díky efektivnímu třídění, recyklaci a využití vedlejších produktů mohou podniky snížit svůj environmentální dopad a zároveň získat ekonomické výhody.

V této studii najdete praktické návody, jak využít nové technologie, zlepšit transparentnost při nakládání s odpadovými toky a nastavit reporting tak, aby odpovídal nejen regulatorním požadavkům, ale i strategickým cílům podniku.

Co vás čeká v této studii?

V následujících částech se podíváme na konkrétní témata:

str.
4

Pilíře odpadového hospodářství

Přehled základních služeb, legislativních požadavků a jejich dopad na firmy.

str.
7

Jak identifikovat své potřeby

Jak provést interní analýzu a správně definovat požadavky na služby.

str.
14

Výběr dodavatele odpadových služeb

Jak vytvořit RFP, na co si dát pozor a jak vyhodnotit nabídky.

str.
21

Nejčastější chyby při nákupu odpadových služeb

Jak se vyhnout špatným rozhodnutím a optimalizovat spolupráci s dodavateli.

Přejeme vám za celý tým inspirativní čtení a budeme rádi, pokud s námi budete sdílet své postřehy a zkušenosti na LinkedIn s hashtagem **#cirkulárníodpady**.

1. kapitola:

Pilíře odpadového hospodářství

1. kapitola: Pilíře odpadového hospodářství

Nakládání s odpadem je v Evropě dlouhodobě regulováno za účelem **ochrany zdraví a životního prostředí** a postupně také kvůli účelnému využívání zdrojů v rámci **přechodu na oběhové hospodářství**.

Odpadová legislativa je v Evropě rozsáhlá a typicky má formu **unijních směrnic implementovaných prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů**. Za účelem větší harmonizace má ale stále častěji formu unijních nařízení přímo aplikovaných na fyzické a právnické osoby. Na stránkách Evropské komise¹ jsou k dispozici přehledy těchto předpisů a další související zdroje.

Donedávna byl náhled na odpadové hospodářství u řady podniků veden jednoduchou logikou: zajistit **splnění legislativních požadavků při co nejmenší administrativě**. To vedlo typicky k výběru jednoho generálního dodavatele odpadových služeb, bez větších ambicí v oblasti nakládání s odpady.

Z důvodu zvyšování nákladů za nakládání s odpady a tlaku na úspory, zdražování primárních materiálových vstupů do provozu a nových požadavků na transparentní informování prostřednictvím standardizovaných výkazů o udržitelnosti² **se postupně zvyšují nejen finanční, ale i environmentální nároky podniků na jejich odpadové hospodářství**.

Podniky potřebují bližší vhled do fungování jejich odpadového hospodářství a zavádí opatření pro zlepšování jeho ekonomické i environmentální stránky.

¹ Stránky Evropské komise:
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling_en

² Aktuálně zejména dle standardu pro podávání zpráv o udržitelnosti ESRS E5 Využívání zdrojů a oběhové hospodářství, dle nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2772.

1. kapitola: Pilíře odpadového hospodářství

V Česku stanoví hlavní právní rámec pro nakládání s odpady:

- Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 542/2020 Sb. o výrobcích s ukončenou životností ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady;
- Vyhláška č. 8/2021 Sb. o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů);
- a další...

Hierarchie odpadového hospodářství

V rámci zákonem stanovené hierarchie odpadového hospodářství mají podniky v pozici původců odpadů primárně:

- **vzniku odpadu předcházet,**
- nejde-li to, pak prioritně **zajistit jeho opětovné použití,**
- nebo je **recyklovat či jinak materiálově využívat,**
- následně využívat energeticky
- a až jako nejzazší možnost odpady odstraňovat (zejména **skládkováním či spalováním**).

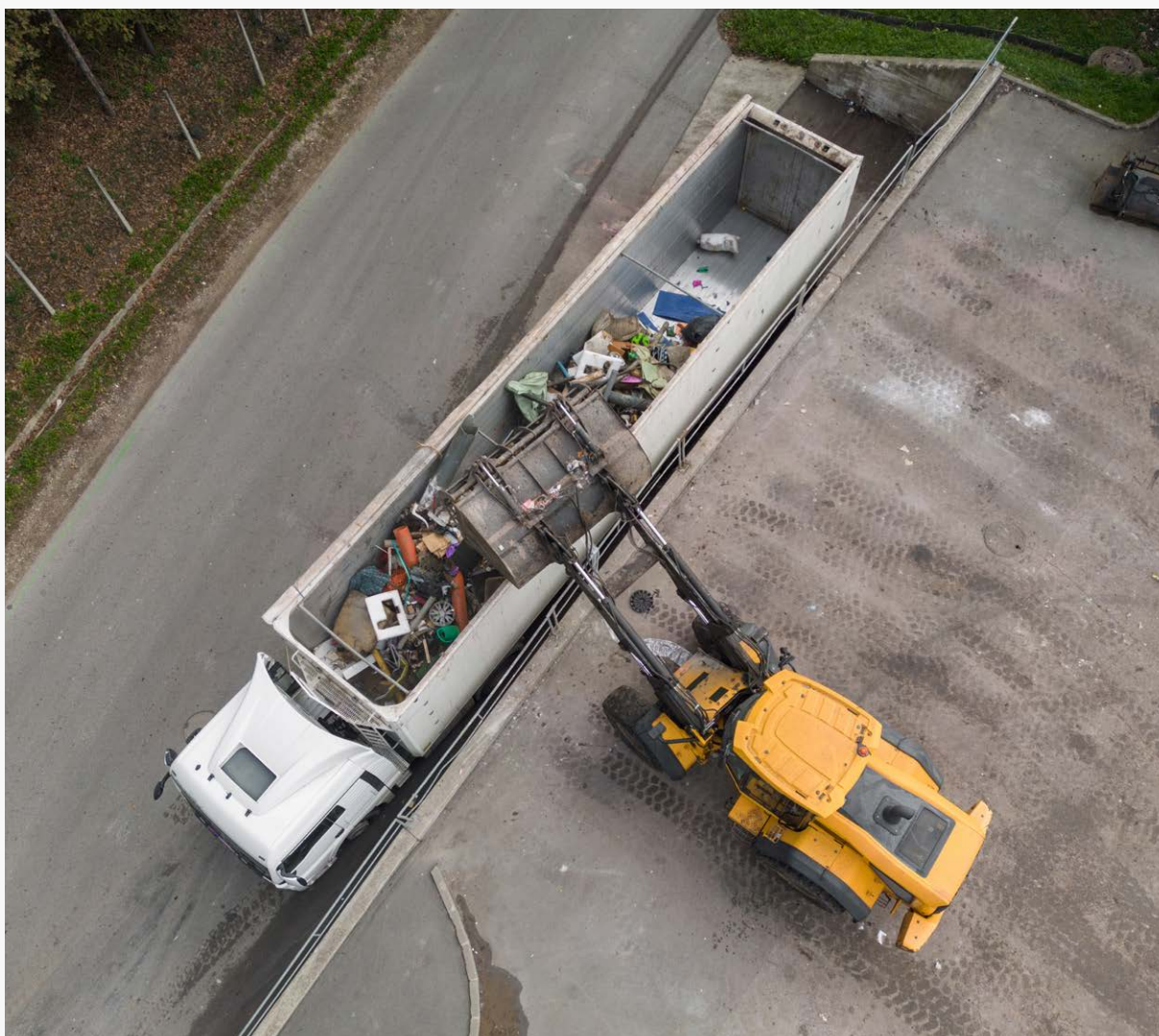
Po podnicích se obecně vyžaduje zejména:

- oddělené **soustředování různých kategorií odpadu,**
- **ochrana odpadních materiálů** před jejich znehodnocením (např. zastřešením, zajištěním proti krádeži, atp.),
- řádné **předávání odpadu** oprávněné osobě (s příslušným povolením)
- a vedení související průběžné **evidence o odpadních materiálech** a podávání ročních hlášení státu¹.

¹ Pro vedení odpadové evidence se poprvé v roce 2025 uplatní vyhláška 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

2. kapitola:

Jak identifikovat své potřeby

2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Analýza současného stavu odpadového hospodářství

Abychom mohli dobře identifikovat svoje potřeby, je třeba **nejprve podrobně analyzovat současný stav odpadového hospodářství** na předmětné pobočce společnosti.

Každá společnost, která má více poboček, by měla **analyzovat každou pobočku zvlášť**, jelikož se často liší výrobní postupy a výsledné produkty na jednotlivých pobočkách. I kdyby se nelišily, každá pobočka je **geograficky jinak umístěná** a může mít i **jiné možnosti z hlediska dalšího nakládání s odpady** (v jejím okolí budou k dispozici jiná koncová zařízení pro zpracování odpadových toků, bude k nim také vést jiná vzdálenost a to může některé způsoby nakládání ekonomicky znevýhodnit).

Definice odpadových toků

Nejprve je třeba definovat:

- **jaké odpadové toky v našem závodě vznikají,**
- jaký je jejich **charakter,**
- **z čeho všeho se odpadový tok skládá** (např. obalové plasty mohou mít v některých případech i více než 10 různých podtypů plastů, které v daném závodě vznikají v rámci jednoho odpadního toku),
- jaké **množství** odpadního materiálu v daném odpadovém toku vzniká
- a **jakým způsobem je s ním dále nakládáno.**

Nakládání s materiálem

Další nakládání s materiálem můžeme rozdělit do dvou částí, kterým se budeme věnovat pro účely analýzy odděleně, a to:

- **nakládání s materiálem v rámci podniku** (v místě jeho vzniku)
- a další **následné nakládání** s odpadním materiálem (úprava odpadního toku, transport a jeho zpracování v koncovém zařízení).

2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Čistota materiálů

Velmi důležitá je také čistota daných materiálových toků. Velmi účelné je, a to ekonomicky i ekologicky, **zajišťovat čistotu materiálových toků přímo u zdroje**, tedy v místě vzniku.

Z hlediska zákona o odpadech je každý původce odpadů povinen shromažďovat odpadní materiály pokud možno odděleně tak, aby bylo umožněno jejich další účelné využití. Dodatečné dotřídění je vždy spojeno s velkými náklady a v případě malých společností není ani ekonomicky realizovatelné.

Pokud nejsou využitelné odpadové toky navzájem odděleny, není možné jejich uplatňování napřímo u konečných zpracovatelů, ani pokud jich máme v závodě/pobočce společnosti k dispozici dostatečné množství.

V tomto případě nezbude společnosti jiná varianta než **využít obchodníka nebo specializovanou odpadovou společnost**, která disponuje zdroji a technologií k dotřídění a úpravě materiálů. Tato varianta je zřídka ekonomicky výhodná. **Společnost také nemá situaci pevně v rukou**, protože aby mohla využít své odpady jako zdroje, musí zpravidla využít služeb zprostředkovatele.

V případě vytríděných materiálů může dosáhnout vyšší ceny a jednat se zpracovateli napřímo nebo jen s jedním obchodníkem, a ne s celým řetězcem zprostředkovatelů a zpracovatelů, kteří si všichni k ceně za materiál přidají svou marži.

2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Předcházení vzniku odpadu

Kromě správného třídění odpadních materiálů je také nutné přímo v místech jejich vzniku posoudit, zda by nebylo možné **odpadní materiály ještě v rámci předmětného závodu nějak využít** po přečištění, úpravě či regeneraci přímo ve výrobě (např. regenerace ředidel, emulzí, využití odřezků materiálů, použitých tryskacích materiálů atp.).

Pokud to není možné, je vhodné se **pokusit zanalyzovat trh** a najít **vhodného partnera, který by dané materiály** bez větších úprav **mohl použít přímo ve své výrobě**. Takto daný dále již pro podnik nevyužitelný materiál se vůbec nemusí stát odpadem (nenaplní definici odpadu ze zákona o odpadech) a může být dále **využít v režimu vedlejšího produktu výroby nebo opětovného použití materiálu**.

Analýza sběrných prostředků

Pokud již víme, jaké odpadní materiály ve společnosti vznikají a co je součástí každého odpadního toku (a nemůžeme jejich vzniku předejít), měli bychom analyzovat:

1. Zda jsou materiály **účelně v rámci závodu/pobočky shromažďovány**.
2. Zda je na separované odpadové toky rozmístěno v budovách i na volných prostranstvích **dostatek sběrných prostředků** tak, abychom podpořili úsilí pracovníků materiály správně třídít (sběrné prostředky by měly být ideálně ve všech místech významného vzniku odpadních materiálů).
3. Jaké je **množství sběrných prostředků**.
4. Zda jsou všechny prostředky **účelně využívány** (ne všechny nádoby musí být vyváženy přímo svozovým partnerem. Systém menších nádob může být optimalizován a dané nádoby sváženy přímo pracovníky uvnitř závodu/pobočky do jiného většího kontejneru, který je následně svážen k dalšímu využití/odstranění).
5. Jaké jsou **možnosti úpravy** (např. lisování nebo částečné lisování) odpadních materiálů přímo v závodě/na pobočce, a to zejména v souvislosti s **optimalizací logistiky odpadů**. Existuje velká škála technologií a řešení pro jednotlivé typy odpadů, které lze k úpravě/lisování odpadních materiálů využít, a to s ohledem na množství a charakter vznikajících odpadů. Není ekonomicky efektivní lisovat nákladným komorovým lisem malé množství odpadů, ale vždy je účelné investici navrhnout s ohledem na konkrétní podmínky v místě – dle vzdálenosti od zpracovatelského zařízení.

2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Zjišťování konkrétní ceny za preferovaný způsob nakládání s odpadními materiály v místě

Pokud již máme zanalyzován celý systém odpadového hospodářství a u jednotlivých odpadových toků definovány své potřeby, je vhodné začít zjišťovat:

- **zda cena**, kterou za službu v současné době platíme u stávajícího partnera, **je vhodně zvolená a je v souladu se stavem trhu** (a jeho změnami),
- **jestli lze** za stejnou (či lepší službu) **získat cenu lepší**.

Pro jednotlivé odpadové toky (nebo skupiny podobných odpadových toků) doporučujeme **oslovit několik možných partnerů v širším okolí** závodu/pobočky. Pokud máte z předešlého kroku jasně definováno, co přesně poptáváte, není zpravidla problém obdržet konkurenční nacenění služeb. Lze využít i **největší evropské tržiště pro odpady a recykláty v EU a datáze všech kontaktů** na zpracovatele a recyklátory různých typů odpadních materiálů na stránkách cyrkl.com.

Někteří dodavatelé služeb si však i přesto přejí mít jasnější představu o skutečném stavu a před vlastním naceněním se **chtějí do předmětného závodu/pobočky přijet podívat**, aby zjistili, v jaké čistotě je odpadní materiál a také, jaký je současný systém jeho sběru.

Často také **noví potenciální partneři navrhnou dle svých možností úpravy a zefektivnění systému v rámci podniku tak, aby garantovali zákazníkovi co nejvyšší kvalitu služeb při co nejnižší ceně**, a získali tak výhodu ve výběrovém řízení na odběratele.

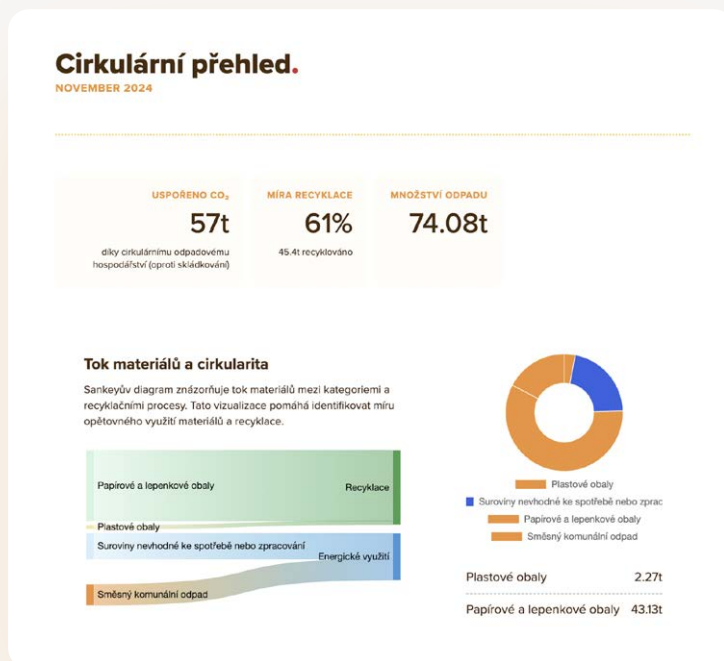
2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Jaké mít požadavky na technologie & reporting

Při výběru partnerů pro nakládání s odpady je **důležité zohlednit nejen cenu, ale i způsob jejich zpracování v souladu s hierarchií nakládání s odpady**. Ideální je spolupráce s přímým zpracovatelem materiálu, který může nabídnout výhodnější podmínky a optimalizaci celého procesu včetně dopravy.

Důležitým aspektem spolupráce je také reporting. Každá smlouva by měla obsahovat požadavek na **pravidelné a transparentní reportování** o tom, kde odpady končí a jak jsou zpracovány. To umožňuje kontrolu a optimalizaci celého systému a přizpůsobení novým možnostem, jako jsou **technologické inovace nebo dostupnost efektivnějších zpracovatelských zařízení**.

Data by měl dodavatel odpadových služeb dodávat **v přehledné a jasné struktuře** a mělo by se jednat o moderní vizuální řešení, které jasně ukazuje trend vývoje sledovaných cílů (KPIs) a slouží jako podklad pro management společnosti.

Inspirace: Cyrkl Copilot

2. kapitola: Jak identifikovat své potřeby

Check-list:

Jak je na tom vaše odpadové hospodářství?

Před výběrem nového dodavatele je důležité zhodnotit aktuální stav odpadového hospodářství ve vaší firmě.

Odpovězte si na následující otázky:

- ☐ Máte přehled o jednotlivých odpadech ve vaší firmě – jejich množství, druzích a způsobu nakládání?
- ☐ Máte zajištěné pravidelné vyhodnocování a optimalizaci nákladů na odpadové hospodářství?
- ☐ Sledujete, kam přesně Vaše odpady směřují a jak je s nimi nakládáno?
- ☐ Je ESG reporting propojený s vašimi odpady a využíváte data pro strategické rozhodování?
- ☐ Máte smluvně ošetřené povinnosti vašeho dodavatele a přístup k reportingu o nakládání s odpady?
- ☐ Jsou vaše odpadové toky optimalizovány z pohledu cirkulární ekonomiky – například opětovné využití, recyklace nebo předcházení vzniku odpadu?

Pokud na některé otázky nemáte jasnou odpověď, může být správný čas na revizi vašeho odpadového hospodářství a zvážení změny nebo optimalizace dodavatelských služeb.

3. kapitola:

Výběr dodavatele odpadových služeb

3. kapitola: Výběr dodavatele odpadových služeb

Výběr dodavatele odpadových služeb může probíhat různými způsoby, záleží na postavení, legislativních a interních pravidlech daného subjektu.

Typicky se může jednat o:

1. **Přímé oslovení** konkrétního dodavatele
2. **Neveřejnou soutěž** s vybranými dodavateli
3. **Veřejnou soutěž** o nejvhodnější nabídku (§ 1772 občanského zákoníku)
4. **Veřejnou nabídku** (§ 1780 občanského zákoníku)
5. **Veřejnou zakázku** (dle zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek)

Konkrétní forma výběru záleží také na:

- **rozsahu a specifikách poptávaných služeb** (zejména druhu a objemů odpadů),
- **rozsahu provozů** (jeden provoz vs. množství provozů),
- **interních kapacitách** (zda podnik dokáže uřídit několik dodavatelů, související logistiku, zda má podnikového ekologa atp.).

V samotné dokumentaci, jako podkladu pro výběrové řízení, může zadavatel jít dvěma směry:

- **Input** – Vyspecifikovat jednotlivé toky a potencionální dodavatele nechat ocenit jednotkové ceny (tuna, nádoba, kontejner) do oceňovací tabulky.
- **Output** – Do výběrového řízení dodat pouze odpadová hlášení a nechat na dodavateli formu zpracování cenové nabídky - tato forma je těžší na porovnání mezi dodavateli, každý bude mít jiný formát, na druhou stranu je lehčí pro zadavatele a umožňuje vyšší míru kreativity pro dodavatele. Ze zkušeností doporučujeme tuto formu jako vhodnější.

Při výběru dodavatele je třeba vzít v potaz aktuální strategii podniku v oblasti ochrany životního prostředí a nakládání s materiály.

3. kapitola: Výběr dodavatele odpadových služeb

Jakákoliv formální soutěž na dodavatele odpadových služeb sama o sobě nemusí vést ke kýženému výsledku – vysoutěžení nejlepších služeb odpovídajících potřebám podniku. Před soutěží je stěžejní **provést průzkum trhu a zapojit externího poradce**, který bude služby či samotný výběr křížově kontrolovat a kriticky hodnotit, aby se tím zachovala objektivita.

Příprava na výběr

Před vyhlášením soutěže na odpadové služby je vhodné **podrobně posoudit** vnitřní postupy v oblasti nakládání s materiály a odpadem, aby byly potřeby podniku konkrétně a aktuálně formulované.

Toto posouzení vnitřních postupů, stejně jako organizaci soutěže, lze doporučit provádět **prostřednictvím externích dodavatelů**, kteří odstíní zjetou provozní slepotu vlastních pracovníků, riziko úniku informací a konfliktu zájmů.

V rámci posouzení vnitřních postupů je třeba se zaměřit na možnosti snížení produkce odpadu, zejména na **rekvalifikaci odpadů na vedlejší produkty**, na (přípravu na) opětovné použití některých odpadů nebo na **využití na místě** (např. kompostováním).

Je vhodné provést předběžnou **analýzu trhu**, aby podnik dokázal výběrový proces správně nastavit a získal vhled do existujících odpadových kapacit. Adekvátnost cen je vhodné pravidelně, zpravidla jednou ročně, **prověřovat u třetích stran**.

Při formulaci požadavků na odpadové služby je nutné **vycházet ze zjištěných reálných potřeb konkrétních provozů**, nepoužívat obecné formulace, často omezující flexibilitu podniku.

Je nutné počítat s tím, že k dosažení co nejnižších nákladů bude potřebné **pracovat s několika dodavateli**, nikoliv jen s jedním generálním dodavatelem.

3. kapitola: Výběr dodavatele odpadových služeb

Základní požadavky

Nejdůležitější pravidlo při výběru a zasmluvnění odpadových služeb je **neztratit nad agendou kontrolu**. V praxi bývalo časté, že podniky přesunuly celou agendu na externího dodavatele odpadových služeb s cílem minimalizovat související administrativu. Krátkodobě se to může jevit efektivní, související rizika vyplývající z neschopnosti agendu řídit však ve střednědobém horizontu převládají.

Smlouva šitá na míru

Není vhodné používat standardizované smlouvy dodané poskytovatelem odpadových služeb. Je namístě připravit smlouvy šité na míru potřebám konkrétního podniku.

Vykazování a evidence

Pro efektivní řízení nakládání s odpady je nezbytné zajistit **detailní a transparentní evidenci**. Každý podnik by měl mít jasný přehled o tom, kdy, kde a jak byly odpady svezeny, dodány do zařízení a následně zpracovány. Nestačí se spoléhat pouze na legislativně povinnou evidenci – **je nutné požadovat detailní informace včetně vážných lístků, logistických dat nebo možností elektronického protokolování každého kroku**.

Podle standardu **ESRS E5** (Využívání zdrojů a oběhové hospodářství) podniky **vykazují způsob konečného nakládání s odpady**, což je důležité nejen pro udržitelnost, ale i pro výpočet uhlíkové stopy a dalších environmentálních ukazatelů.

Dále je vhodné smluvně zajistit **právo na kontrolu procesů a evidencí, a to jak interně, tak prostřednictvím externích odborníků** (auditora, environmentálního poradce apod.). Rovněž doporučujeme vyžadovat právo na fyzický přístup do provozů, kde je s odpady nakládáno, včetně subdodavatelů.

Podnik by měl mít vždy **plnou kontrolu nad tokem svých odpadů**, a zajistit si tak nejen dodržování environmentálních cílů, ale i optimalizaci nákladů a odpovědnou spolupráci s dodavateli.

3. kapitola: Výběr dodavatele odpadových služeb

Exkluzivita

Ve smlouvě je nutné zajistit, že **dodavatel nebude mít exkluzivitu**, tzn. podnik musí mít právo využívat i jiné dodavatele.

Flexibilní ukončení smlouvy

Je vhodné zajistit si **právo vypovědět smlouvu částečně**, tedy možnost změnit dodavatele a způsob nakládání i jen ve vztahu k části odpadů. V případě že se v budoucnu změní provozní potřeby, ceny odpadu atd., musí mít podnik možnost změnit systém nakládání s vybraným tokem odpadu bez nutnosti soutěžit zbytek odpadové služby znovu.

Typicky se **může objevit pro jeden nebo více odpadových toků společnosti environmentálně lepší způsob nakládání s odpady**, který však současný operátor služby není schopen nabídnout. V tomto případě je účelné vhodně formulovat do smlouvy možnost odstoupení od smlouvy v tomto případě.

Udržitelnost

Z pohledu udržitelnosti je klíčové, aby si podniky stanovily cíle v oblasti odpadového hospodářství a postupně je naplňovaly. Mezi tyto cíle patří typicky:

- **Snížování množství odpadů (O i NO)** – Zaměřit se na prevenci vzniku odpadu optimalizací výrobních procesů, efektivním využíváním surovin a zaváděním opatření vedoucích ke snížení odpadu jak v oblasti ostatních (O), tak nebezpečných odpadů (NO).
- **Zvyšování míry materiálového využití** – Maximálně podporovat opětovné použití a recyklaci, například prostřednictvím lepší separace odpadů, využití druhotných surovin nebo partnerství s firmami, které dokážou odpady dále zpracovat.
- **Zero landfill** – Minimalizovat skládkování a hledat alternativní způsoby nakládání s odpady, jako je recyklace nebo energetické využití, s cílem dosáhnout nulového ukládání odpadů na skládky.

K naplnění těchto cílů je zásadní aplikovat **hierarchii nakládání s odpady** – tedy předcházení vzniku odpadu, přípravu k opětovnému použití, recyklaci, další využití (např. energetické) a až jako poslední možnost odstranění odpadu, například skládkováním. Důležitou roli hraje také **zavádění principů cirkulární ekonomiky**, které přispívají k efektivnějšímu a udržitelnějšímu využívání zdrojů.

3. kapitola: Výběr dodavatele odpadových služeb

Řízení udržitelnosti

Z hlediska řízení udržitelnosti a jejího vykazování jsou relevantní i další související **aspekty odpadových služeb**, např.:

1. Přeprava odpadů a související uhlíková stopa
2. Vývoz odpadů mimo EU
3. Znečišťování (vody, vzduchu a půdy) způsobené konkrétními způsoby nakládání s odpadem
4. Podmínky zaměstnanců dodavatele
5. Podmínky zaměstnanců v hodnotovém řetězci (subdodavatelů)

Udržitelnost v dodavatelských smlouvách

Záleží na cílech konkrétního podniku, zda mu postačuje **nakládání s odpady dle platné legislativy, nebo potřebuje od dodavatelů požadovat vyšší nároky**, např. zakáže svůj odpad odstraňovat skládkováním, byť je to legislativou povoleno. Lze doporučit si ve smlouvách vymínit možnost **požadovat změnu způsobu nakládání s určitým odpadem**.

V dodavatelských smlouvách je také nutné si zajistit přístup k informacím potřebným pro hodnocení a vykazování udržitelnosti.

Hodnocení dodavatelů

Přirozeným a dnes typicky jediným hodnotícím kritériem odpadových služeb je **nejnižší cena**. Odpadové služby ale sestávají z několika plnění (doprava, pronájem odpadových prostředků, nakládání s odpady) a za účelem schopnosti podniku řídit odebírané služby a optimalizovat svůj provoz je třeba nechat si **všechny složky a jejich jednotlivé komponenty samostatně nacenit**.

Z toho důvodu je třeba požadovaná plnění dostatečně **určitě specifikovat**, jedná se například o:

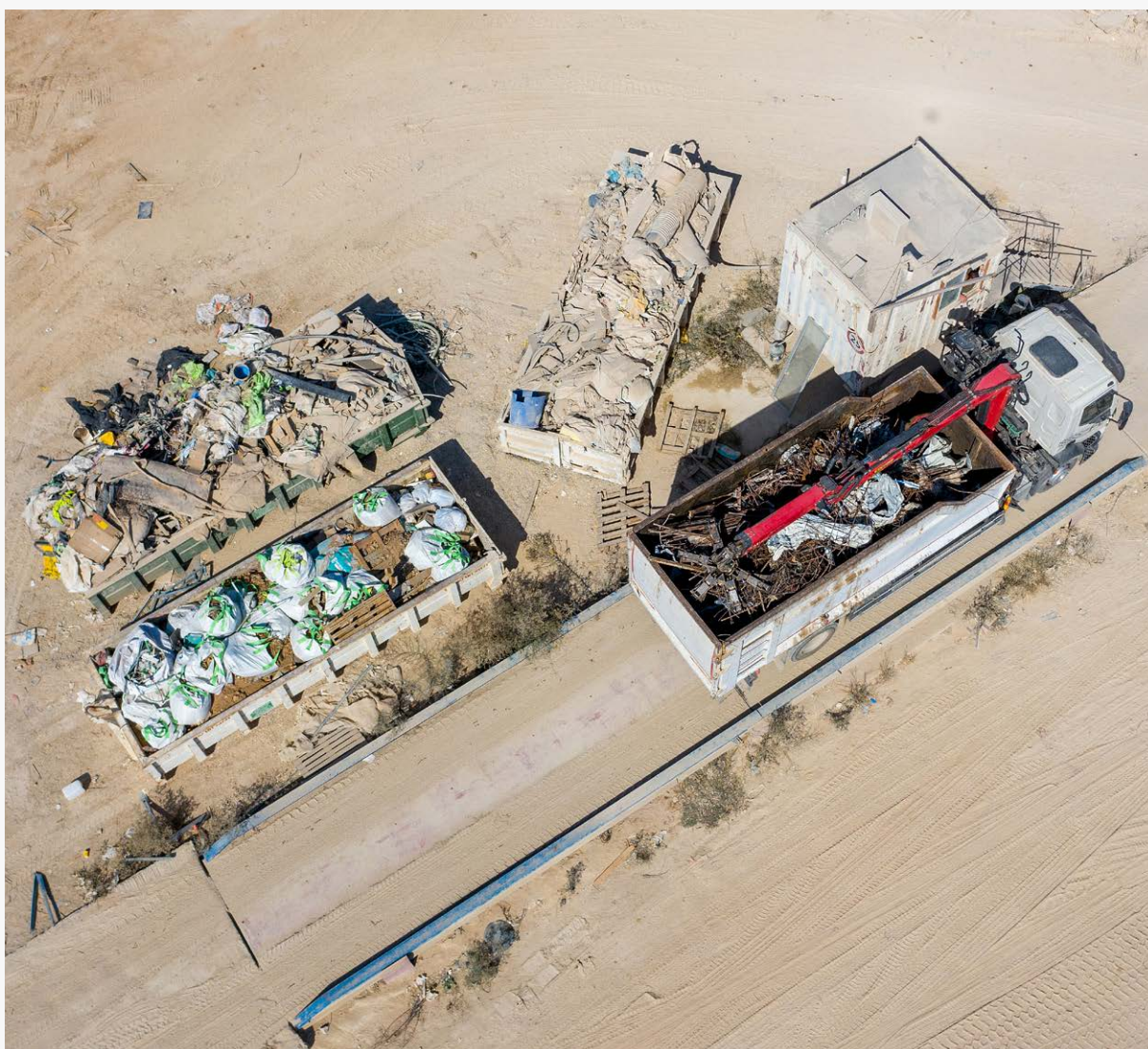
- jednotlivé vývozy či kilometráž realizovaná určitým typem dopravních prostředků,
- měsíční nájem konkrétních odpadových prostředků,
- naložení s konkrétním druhem odpadu stanoveným způsobem.

Aby bylo možné nabídky takto komplexních plnění efektivně vyhodnotit, je třeba znát **reálné vzorce využití jednotlivých plnění** ze strany podniku a cenovým nabídkám přiřadit odpovídající váhy. Aby byl počet hodnocených kritérií uchopitelný, lze některé požadavky v rámci výběrového řízení nastavit jako tvrdé podmínky.

Vždy je nutné vyžadovat **dokládání zákonných licencí** (povolení k nakládání s odpady pro dané katalogové číslo odpadu). Lze rovněž požadovat certifikace, byť jejich praktická hodnota často nebude velká.

4. kapitola:

Klíčové chyby při nákupu odpadových služeb

4. kapitola: Klíčové chyby při nákupu odpadových služeb

Podcenění přípravy

Chybějící analýza požadavků a potřeb vede k závislosti na vysoutěženém dodavateli, vyšší ceně a často horšímu nakládání s odpady. Pokud podnik nemá svůj plán odpadového hospodářství (čeho chce dosáhnout, jak chce s odpadem nakládat), těžko bude definovat své potřeby pro výběr dodavatele.

Nedostatečný průzkum trhu může ztížit schopnost obdržené nabídky kriticky zhodnotit.

Nedostatečná transparentnost a kontrola

Nesmí dojít k informačnímu vakuu, netransparentním postupům, znepráhlednění toků odpadů. Každý jeden krok musí být zaznamenán, podložen a zpětně kontrolovatelný.

Podnik musí mít přístup ke všem informacím, které si vyžádá, opak nelze akceptovat.

Vendor lock-in

Podnik vysoutěží generálního dodavatele a od agendy dá ruce pryč. Tím, že podnik nevytváří potřebné interní kapacity a know-how, stává se v čase výměna dodavatele nákladná a komplikovaná. Podnik musí být schopen ať už interně či s externí podporou **kriticky zhodnotit práci dodavatele**.

Požadujte flexibilitu, zvažte víc dodavatelů.

4. kapitola: Klíčové chyby při nákupu odpadových služeb

Krátkodobé horizonty a flexibilita

Přemýšlejte, co budete potřebovat v delších časových horizontech.

Zajistěte si spolupráci dodavatele pro účely vašeho externího vykazování nakládání s materiály a odpadem, pro řízení vaší náležitě péče v oblasti ochrany lidských práv a životního prostředí a pro zavádění digitalizace těchto postupů.

Pokud toto nebude ve smlouvách předpokládáno, nové požadavky budou znamenat novou soutěž, náklady a komplikace na vaší straně.

Generická smlouva

Pokud přistoupíte k podpisu generické smlouvy na odpadové služby, zhmotníte všechna výše uvedená rizika a dostanete se do nevýhodné pozice. Vždy kriticky zhodnoťte, co je nabízeno a nebojte se mít specifické požadavky.

V dlouhodobém horizontu se investice do dobře nastavené smlouvy o odpadovém hospodářství vyplatí.

Závěr a doporučení

Shrnutí klíčových bodů

Správné nastavení odpadového hospodářství není jen otázkou souladu s legislativou, ale **strategickou příležitostí pro firmy, jak optimalizovat náklady, splnit ESG požadavky a zlepšit svůj přístup k materiálům**. V této studii jsme ukázali, jak identifikovat vlastní potřeby, jak poptat služby efektivně a jak si vybrat správného partnera pro odpadové hospodářství.

Klíčem k úspěchu je **nejen ekonomická výhodnost, ale i transparentnost, dlouhodobá udržitelnost a flexibilita při změnách trhu a legislativy**.

Odpadová budoucnost

Svět odpadového hospodářství se rychle mění a **firmy, které budou aktivně řídit své odpadové toky, získají konkurenční výhodu**. Digitalizace, automatizace reportingu a inovativní přístupy ke zpracování odpadu otevírají cestu k efektivnějším a udržitelnějším řešením.

Rostoucí důraz na cirkulární ekonomiku znamená, že odpady již nejsou jen přítěží společnosti, ale mohou být hodnotným zdrojem pro další využití.

Čas vypsát nové výběrové řízení je právě teď

Nyní je na čase podniknout konkrétní kroky. **Přehodnoťte své odpadové hospodářství, analyzujte své potřeby a začněte optimalizovat své procesy a ekonomiku skrze nově vypsané výběrové řízení.** Spojte se s odborníky, kteří vám pomohou nastavit strategii, která bude nejen ekonomicky výhodná, ale i udržitelná a rozšiřte množství firem, které pozvete do výběrového řízení o nové firmy.

Sdílejte své zkušenosti a inspirujte se od ostatních – zapojte se do diskuze na LinkedIn s hashtagem **#cirkulárníodpady** a přidejte se k firmám, které mění způsob nakládání s odpady.

Vaše rozhodnutí dnes ovlivní vaše náklady a udržitelnost v budoucnosti. Začněte jednat nyní!

Cyrkl Zdrojová platforma s.r.o.

Cyrkl je přední poradenská a technologická společnost zaměřená na **podporu cirkulární ekonomiky prostřednictvím inovativních řešení v oblasti odpadového hospodářství**. Jejich cílem je propojit firmy produkující odpad s těmi, které jej mohou efektivně využít jako cenný zdroj, čímž přispívají k udržitelnějšímu a ekonomicky výhodnějšímu nakládání s materiály.

Mezi hlavní služby společnosti Cyrkl patří:

- **Konzultační služby:** Poskytování odborného poradenství v oblasti optimalizace odpadového hospodářství, analýzy materiálových toků a implementace principů cirkulární ekonomiky do firemních strategií.
- **Copilot – kompletní odpadové hospodářství:** Komplexní služba zaměřená na správu odpadového hospodářství, která zahrnuje monitorování, reporting a neustálé zlepšování procesů nakládání s odpady.
- **Odpadové tržiště:** Digitální platforma propojující nabídku a poptávku po druhotných surovinách, umožňující firmám efektivně obchodovat s odpady a materiály určenými k recyklaci.

Díky těmto službám pomáhá Cyrkl firmám nejen snižovat náklady spojené s odpady, ale také zvyšovat jejich udržitelnost a konkurenceschopnost na trhu.

www.cyrkl.com

mutualus s.r.o., advokátní kancelář

Mutualus s.r.o. je advokátní kancelář specializující se na právní poradenství v oblasti odpadového hospodářství, životního prostředí a udržitelného rozvoje. Tým zkušených právníků poskytuje klientům **komplexní podporu při řešení právních otázek souvisejících s nakládáním s odpady, recyklací a implementací environmentálních předpisů.**

Služby advokátní kanceláře mutualus zahrnují:

- **Právní poradenství:** Asistence při interpretaci a aplikaci legislativy týkající se odpadového hospodářství a životního prostředí.
- **Smluvní agenda:** Příprava a revize smluv souvisejících s nakládáním s odpady, včetně smluv s dodavateli a odběrateli odpadových služeb.
- **Regulační compliance:** Pomoc při zajištění souladu s platnými právními předpisy a normami v oblasti životního prostředí.

Díky odborným znalostem a individuálnímu přístupu pomáhá mutualus klientům minimalizovat právní rizika a efektivně se orientovat v komplexní legislativě odpadového hospodářství.

www.mutualus.eu

Ve spolupráci se Změna k lepšímu

Změna k lepšímu je platforma sdružující odborníky a organizace zaměřené na podporu udržitelného rozvoje a společenské odpovědnosti firem. Prostřednictvím vzdělávacích programů, workshopů a konzultačních služeb pomáhá firmám implementovat principy udržitelnosti do jejich podnikatelských strategií a každodenních operací.

www.klepsimu.cz

Jak nakoupit odpadové služby

Základní pohled do světa moderního, úsporného
a environmentálního nákupu odpadových služeb

© Cyrkl Zdrojová platforma s.r.o.

© mutualus s.r.o., advokátní kancelář

Vydáno: březen 2025

Autoři textů: Martina Škvorová, Cyril Klepek, Denis Bede,
Jan Murčo, Filip Hloušek, Tomáš Babáček

Korektura: Marína Svoboda

Grafické zpracování: SKÁKALA

Kontaktní údaje: info@cyrkl.com | [Cyrkl.com](https://cyrkl.com)